

MPQ-DLV: Een standaard Nederlandstalige versie van de McGill Pain Questionnaire*

VAN DER KLOOT, W.A. & VERTOMMEN, H. (1989)

a) Achtergrond en doelstelling

De MPQ-DLV is de "Dutch Language Version" van de McGill Pain Questionnaire en is gebaseerd op oorspronkelijk Nederlands (de Leidse MPQ-L) en Vlaams (de Leuvense MPQ-DV) onderzoek naar de beschrijving van pijn in ons taalgebied.

De publicatie van de McGill Pain Questionnaire (Melzack, 1975) betekende een belangrijke (r)evolutie in het pijnonderzoek. Pijn werd voornamelijk beschreven en gemeten in termen van intensiteit. Pas door de MPQ kreeg ook het kwalitatieve aspect, naast de intensiteit, een duidelijke plaats in de pijnmeting. Er werden drie dimensies onderscheiden in de pijnbeleving: het sensorische dat de zintuiglijke hoedanigheden van de pijn weergeeft in termen van tijd, ruimte, druk en temperatuur; het affectieve dat hoedanigheden weergeeft in termen van spanning, angst en autonome reacties; en het evaluatieve dat de subjectieve beleving van de pijngevoelens in haar geheel aanduidt.

De MPQ-DLV kan in de eerste plaats gebruikt worden voor een standaardregistratie en evaluatie van de pijnklachten van een individuele patiënt. Verder kan hij ook gebruikt worden voor het stellen van diagnoses en om toezicht te houden op de effecten van therapie en/of pijnbestrijding bij individuele patiënten. Tenslotte kan de MPQ-DLV in wetenschappelijk onderzoek gebruikt worden om bij groepen patiënten de effecten van therapieën te bestuderen en/of correlaten van pijnervaringen op te sporen.

b) Doelgroep

Volwassenen

c) Subschalen + items

De Nederlandstalige MPQ-DLV bestaat uit een adjectievenlijst bestaande uit 20 subschalen met drie tot vier pijnbeschrijvende adjectieven, geordend naar oplopende intensiteit. Twaalf subschalen hebben betrekking op sensorische modaliteiten van de pijnervaring (b.v. bonzend, messcherp, vlamvend), 5 subschalen representeren affectieve aspecten (b.v. afmattend, benauwend, kwellend) en 3 subschalen vertegenwoordigen de evaluatieve dimensie van pijn (b.v. matig, hinderlijk, afgrijselijk).

Naast deze adjectievenlijst zijn er ook nog een aantal vragen toegevoegd die niet gemist kunnen worden in klinisch onderzoek. Deze zijn:

- een pijnvragenlijst bestaande uit een aantal elementaire vragen omtrent de chronologie, localisatie en uitbreiding van de pijn (b.v. "Straalt uw pijn uit naar andere plaats(en)? ja / nee")
- 2 VAS-schalen (Visual Analogue Scales): 1 voor de pijn-op-dit-moment en 1 om het minimum en maximum van de eerder ervaren pijn aan te geven. Aan de hand van de VAS-schalen wordt de intensiteit van de pijn op een grafische schaal gemeten.
- een QL-schaal (Quality of Life) bestaande uit een aantal vragen die een indicatie kunnen geven over de mate waarin de kwaliteit van leven van de patiënt negatief beïnvloed wordt door de pijn (b.v. "Had u gisteren minder eetlust door de pijn? nee / een beetje / tamelijk / erg")

d) Materiaal

Handleiding en vragenlijst

e) Afnamewijze

De MPQ-DLV kan door de patiënt zelf ingevuld worden of kan mondeling afgenomen worden door de onderzoeker.

f) Afnameduur

10 minuten

g) Scoring

Voor de adjectievenlijst worden er twee scores berekend: het aantal gekozen adjectieven en de som van de rangwaarden van de gekozen woorden. Deze scores kunnen ook voor elk van de drie pijndimensies (sensorisch, affectief en evaluatief) afzonderlijk bepaald worden. Om de scoring te vereenvoudigen kan het programma MPQIN.EXE gebruikt worden.

De beide grafische VAS-schalen worden gescoord door het aantal millimeters te noteren dat het door de proefpersoon geplaatste kruisje of streepje van de linkerkant (het nulpunt) van de schaal verwijderd is. De gekozen antwoordcategorieën van de QL-vragen krijgen een rangnummer toegewezen. Deze rangnummers kunnen bij elkaar opgeteld worden om een QL-index te construeren.

h) Normering

Geen gegevens beschikbaar

i) Betrouwbaarheid

Hier is voornamelijk informatie voorhanden over de twee Nederlandstalige versies van de MPQ, waaruit de MPQ-DLV ontwikkeld is. De interne consistentie (Cronbach's α = 0.59 tot 0.80, N = 120; Cronbach's α = 0.6, N = 29) van de MPQ-L is matig tot goed te noemen.

j) Validiteit

Met de eerdere versies (MPQ-L en MPQ-DV) van de MPQ-DLV is het mogelijk gebleken bij verschillende patiëntenpopulaties significante behandelingseffecten vast te stellen.

k) Referenties

Melzack, R. (1975). The McGill Pain Questionnaire: Major properties and scoring methods. *Pain*, 1, 277-299.

Vanderiet, K., Adriaensen, H., Carton, H., & Vertommen, H. (1987). The McGill Pain Questionnaire constructed for the Dutch language (MPQ-DV). Preliminary data concerning reliability and validity. *Pain*, 30, 395-408.

van der Kloot, W.A., & Vertommen, H. (1989). *De MPQ-DLV, een standaard Nederlandstalige versie van de McGill Pain Questionnaire: Achtergronden en handleiding*. Lisse: Swets & Zeitlinger.

Verkes, R.J., van der Kloot, W.A., & Van der Meij, J. (1987). *The perceived structure of 176 pain descriptive words: Towards a Dutch version of the McGill Pain Questionnaire*. Rapport PRM 87-07, Psychologisch Instituut, Rijksuniversiteit Leiden.

l) Uitgever

Lisse: Swets & Zeitlinger b.v.

* Deze fiche werd gemaakt door Veerle Bosmans (2002)